

Romuald Schild, Halina Królik, Maria Marczak

Nowy Młyn, gm. Mirzec, woj.
kieleckie. Stanowisko "Rydno"

Informator Archeologiczny : badania 12, 17-18

1978

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

fragment smukłego rdzenia dwupiętowego oraz 20 niecharakterystycznych zabytków krzemiennych.

Poziom górny jest trudny do scharakteryzowania kulturowego. Leży on głównie w poziomie słabego iluwium niezachowanej do dzisiaj gleby i wystąpiły w nim: długie wióry /6 x 1,5 cm/, 9 rdzeni jednopiętowych, półtylczak janisławicki, 3 wkładki retuszowane, 4 fr. zbrojników, trapez, półtylczak, mały trójkąt, 2 rylce jedynaki, rylce klinowate, 2 skrobacze, drapacz ostrołukowy i rylczaki. Powyższe zabytki wystąpiły głównie w południowo-wschodniej części wykopu i jeżeli uwzględnia się badania zeszłoroczne to świadczyć to może o przemieszaniu kulturowym.

Wykop III /40 m²/ całkowicie potwierdził obserwacje zeszłoroczne. Kulturę janisławicką dokumentują: 2 rdzenie jednopiętowe, 3 półtylczaki janisławickie, duży trójkąt janisławicki, 3 fr. zbrojników, 1 fr. trójkąta, trapez oraz rylce jedynak i klinowate, 3 skrobacze, rylcowce i rylczaki. Ceramika wystąpiła w postaci małych okruchów w mniejszych ilościach niż rok temu. Dalej otwarty pozostaje problem synchronizacji wykopu III z I.

Wykop IV. Przebadano 20 m² do głębokości 1,80 m od powierzchni. Wykop ten ma dobrą sytuację stratygraficzną, i tak nie licząc współczesnego torfu wyróżniono 3 gleby ze słabo lub bardzo słabo wykształconym iluwium. Dolny poziom glebowy wiązać można /co wymaga jednak dalszego sprawdzenia/ z dolnym poziomem w wykopie I. W wykopie IV w tym poziomie nie wystąpiły zabytki, a w całym wystąpiło ich bardzo mało. Z charakterystycznych można tu wymienić: fr. dużego tyliczaka /3 x 1 cm/, fr. trójkąta, 3 rylce jedynaki, węglowy smukły oraz jeden klinowaty, 3 rdzenie jednopiętowe oraz jeden charakterystyczny fr. późnej ceramiki typu leśnego. Zabytki, jak również zbyt mała powierzchnia wykopu, nie pozwalają zsynchronizować ich z jedną z górnych gleb a także doszukiwać się homogeniczności całego zespołu.

Badania będą kontynuowane.

NOWY DWOREK, gm. Swiebodzin
woj. zielonogórskie
Stanowisko 7

patrz
wczesne średniowiecze

NOWY MŁYN, gm. Mirzec
woj. kieleckie
Stanowisko "Rydno"

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury
Materiałnej PAN
w Warszawie
Zakład Epoki Kamienia

Badania prowadził prof. dr Romuald Schild
/autor sprawozdania/ oraz mgr mgr Halina
Królik i Maria Marczak. Finansował IHKM PAN.
Trzeci sezon po przerwie od 1961 r. Kopalnia,
stanowiska przetwórcze i osadnictwo związane
z eksploatacją hematytu /ochry/ z późnego paleo-
litu, mezolitu i neolitu.

W bieżącym sezonie skoncentrowano się na badaniach ratowniczych stanowisk leżących w pobliżu dwóch piaskowni przemysłowych zlokalizowanych na III tarasie Kamiennej oraz wschodnio-południowym stoku wzgórza triasowego w Nowym Młynie. Nadal prowadzono również prace geologiczne na obszarze kopalni hematytu. Prace te miały za cel dokładne określenie warunków litostratygraficznych piaskowców wąchockich i zlepieńców dolno-triasowych zawierających żwiry i otoczaki hematytu. Ponadto przeprowadzono prace wykopaliskowe na stokowym tarasie bagna "Babica" w odległości kilkudziesięciu metrów od kopalni.

W pobliżu piaskowni wyeksplorowano wykopy I/78, II/78 i III/78. Wykop I/78 ujawnił obecność niewielkiego skupienia zabytków krzemienianych technokompleksu z tyczakami łukowymi schyłku paleolitu /Allerød/. Wykop II/78 był wykopem jałowym pod względem archeologicznym podczas gdy wykop III/78 dostarczył materiałów krzemienianych niewielkiej pracowni krzemieniarskiej najpewniej należącej do dużego obiektu osadniczego późno-paleolitycznego /technokompleks z tyczakami łukowymi/ badanego w wykopie III/77. Nadal prowadzono prace sondażowe w pobliżu obu piaskowni w celu całkowitego przebadania terenu. W br. wykonano szurfy oznaczone jako 1-5/78.

W rejonie kopalni wykonano 3 wykopy stratygraficzno-geologiczne /I/78, II/78/ oraz rozkopano większy obszar w rejonie zagęszczenia stanowisk przetwórczych i obozowisk użytkowników kopalni /wykop III/78/. Zgodnie z przewidywaniami wykop ten dostarczył bogatych materiałów zabytkowych, późnopalolitycznych związanych głównie z technokompleksem z tyczakami łukowymi /Allerød/. Stwierdza się silne zagęszczenie osadnictwa oraz liczne ślady przetwórstwa hematytowego niewątpliwie związane z częstym zasiedleniem obszarów w najbliższej okolicy kopalni przez jej użytkowników.

SABINKA, gm. Siedlce
woj. siedleckie
Stanowisko 1

Państwowe Muzeum
Archeologiczne
w Warszawie

Badania prowadziła mgr Hanna Kowalewska.
Finansował WKZ w Siedlcach. Pierwszy sezon badań. Stanowisko piaskowe z okresu mezolitu i neolitu.

Stanowisko usytuowane jest na wydmy położonej w pobliżu przystanku kolejowego Sabinka. Od północy sąsiaduje z terenami bagiennymi. Badania miały charakter ratowniczy, objęły zachodnią część wydmy.

Przekopano 72 m² powierzchni, otwarto sondaż w bagnie. /2x1 m/, przeprowadzono dołkowania, zebrano też materiał z całej powierzchni wydmy, wyróżniając skupiska.

Uzyskano łącznie 2 401 zabytków krzemienianych /w tym ok. 160 rdzeni i narzędzi/ oraz 743 fragmenty ceramiki. Materiał krzemieniany -